

by ani výplatu ani likvidaci požadované částky neodepřel, kdyby byl zachován předepsaný postup.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Právem obrátila se vymáhající strana na finanční prokuraturu se žádostí, by jí zaplatila pravoplatně jí přisouzenou útratovou pohledávku. Podle § 18 odst. 4 instrukce pro finanční prokuratury ze dne 9. března 1898 čís. 41 ř. z. byla tu příslušným úřadem poukazujícím a likvidujícím moravsko-slezská finanční prokuratura v Brně. Když pak finanční prokuratura ani ve lhůtě jí poskytnuté nezaplatila, nelze to hodnotiti jinak, nežli že zaplacení odepřela. Jde o vykonatelný nárok na útraty sporu, v němž žalovaný stát, zastoupený finanční prokuraturou podlehl, tedy o pohledávku na soukromoprávním podkladu. Tu nemůže finanční prokuratura namítati, že jde o dluh odnosný a že by nebyla povinna platiti bez předchozího předložení kvitance, nehledíc ani k tomu, že by byla měla o kvitanci požádati, považovala-li ji za nezbytný předpoklad likvidace útratové pohledávky.

Čís. 13841.

Hlediska rozhodná pro výši nároku na odškodné podle § 1328 obč. zák.

(Rozh. ze dne 12. října 1934, Rv II 808/32.)

Žalobkyně domáhala se na žalovaném odškodného 100.000 Kč za zmrhání pod slibem manželství. **O b a n i ž š í s o u d y** přisoudily žalobkyni 25.000 Kč.

N e j v y š š í s o u d vyhověl dovolání žalovaného potud, že přisoudil žalobkyni jen 8.000 Kč.

D ů v o d y:

Oprávněno jest dovolání co do výše náhrady. Jest především zdůrazniti, že se výše nároku žalobkyně na odškodnění podle § 1328 obč. zák. neurčuje ani výlučně ani výhradně výší jejího nároku na věno. O tento nárok žalobkyně jednáním žalovaného nepřišla, nýbrž nárok na věno zůstane jí zachován v neztenčené míře, kdyby se přece ještě provdala, a pakli by se již neprovdala, připadne jí to, co by byla dostala od matky věnem, ve formě dědického podílu nebo povinného dílu (srovnej § 788 obč. zák.). Materiální újma, již utrpěla žalobkyně Istivým svedením k mimomanželské souloži, spočívá, jak ostatně i žalobkyně sama tvrdí, jen v tom, že se zmenšily její vyhlídky na zaopatření sňatkem, a jde jen o to, by žalovaný zaplatil žalobkyni příplatek k věnu, jímž by se tato její újma odčinila, pokud se týče vyvážila. Výši tohoto příplatku určuje soud, ježto přesný důkaz jest vzhledem k povaze věci nemožný, volným uvážením podle § 273 c. ř. s., přihlížeje ke všem okolnostem, jimiž byly vyhlídky žalobkyně na zmatek podmíněny, tedy především k osobním

vlastností žalobkyně, pak k jejím rodinným a sociálním poměrům a ovšem i k výši věna, na něž má žalobkyně v případě sňatku nárok, při čemž však, ježto jde právě jen o jednu ze směrnic pro soudcovské volné uvážení, není zapotřebí přesného zjištění výše věna, nýbrž stačí jen zjištění přibližné jeho výše dotazováním se přezvědných osob o stavu majetku věnem povinné, to tím spíše, když i v řízení o žádosti oprávněné o určení věna jest podle § 1221 obč. zák. učiniti rozhodnutí bez přísného vyšetření stavu jmění osoby věnem povinné. Nelze proto schváliti postup prvního soudu, jenž za účelem zjištění výše věna žalobkyně provedl rozsáhlý a nákladný znalecký důkaz o hodnotě jmění matky žalobkyně. Než, když tento důkaz je již proveden a všechny námitky dovolatele proti němu jsou liché, nelze než se s tímto důkazem spokojiti a použití jeho výsledků při rozhodování o výši odškodnění žalobkyně, ovšem s omezením, že odškodnění nemusí se vyrovnati věnu žalobkyně, nýbrž má býti, jak již řečeno, jen jakýmsi přívažkem k němu určujícím se i vším tím, co bylo nižšími soudy zjištěno o osobních, rodinných a sociálních poměrech žalobkyně. Nepovšimnuta nemohla při tom zůstat ani okolnost, že si žalobkyně, jak žalovaný právem namítá, svou škodu do jisté míry sama zavinila, udržovavši se žalovaným důvěrný poměr po tak dlouhou dobu, ač dobře věděla, že rodiče žalovaného jeho sňatku s ní nepřáli. Uváživ všechny tyto okolnosti, shledal nejvyšší soud, že odškodnění přisouzené nižšími soudy jest, obzvláště při dnešní peněžní tísní venkovského lidu, k němuž náleží i žalobkyně i žalovaný, příliš vysoké a že k vyrovnání újmy žalobkyně, pokud ji žalovaný zavinil, stačí 8.000 Kč.

Čís. 13842.

Dávka z jízdného nepožívá zákonného zástavního práva podle § 21 zákona ze dne 14. července 1927, čís. 116 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 13. října 1934, R I 903/34.)

K rozvrhu výtěžku docíleného v exekuční dražbě auta dlužníka, majitele autodopravy, přihlásil čsl. stát v přednostním pořadí daň z motorových vozidel 1.445 Kč, dávku z jízdného 905 Kč 25 h a pokutu a úroky z prodlení 314 Kč 20 h. Soud první stolice nepřikázal tyto dávky v přednostním pořadí. Rekursní soud je přikázal v přednostním pořadí a odkázal odporující vymáhající věřitele na pořad práva. Důvody: Hlavním důvodem odporu věřitelů jest, že se prý přihlášená daň z motorových vozidel a dávka z jízdného netýkají prodaného auta, s čímž souvisí další tvrzení odporovatelů, že pořádková pokuta nemá vůbec zákonného přednostního práva. Otázka, zda ve výkazu nedoplatek uvedeně daně a dávky týkají se právě prodaného auta, jest tu spornou otázkou skutkovou, nikoliv právní. Názor odporovatelů, že pořádková pokuta nemá vůbec zákonného přednostního práva, nelze sdíleti, poněvadž k rozvrhu byla přihlášená částka 314 Kč 20 h jako pokuta a úroky z prodlení, tedy jako součást daně resp. dávky současně přihlášeny jako jich příslušenství. Podle § 21 zák. čís. 116/27 pro daň podle tohoto zákona vázne na vozidle zákonné právo zástavní, v čemž zahrnuta jest i dávka